

Uchwała Nr 12.179.2014
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie
z dnia 29 kwietnia 2014 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności uchwały Nr XLII/356/14 Rady Gminy Cegłów z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Cegłów przez osoby prawne lub osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.) –

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała, co następuje:

§ 1

Orzeka o nieważności uchwały Nr XLII/356/14 Rady Gminy Cegłów z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Cegłów przez osoby prawne lub osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, z powodu istotnego naruszenia art. 90 ust. 3f, ust. 2b i 2d, ust. 4, ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) .

§ 2

Na niniejszą uchwałę przysługuje Gminie Cegłów prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 7 kwietnia 2014 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie, Zespół w Siedlcach wpłynęła uchwała Nr XLII/356/14 Rady Gminy Cegłów z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Cegłów przez osoby prawne lub osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi RIO.

Kompetencje do podjęcia uchwały w przedmiotowym zakresie stanowi przepis art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. Zgodnie ze wskazanym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb

udzielania i rozliczania dotacji o których mowa w ust. 1a i 2a-3b art. 90, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

Badając ww. uchwałę Kolegium Izby ustaliło, co następuje:

- w 2 § uchwały Rada Gminy zawarła definicje pojęć, przekraczając w ten sposób granice delegacji, na podstawie których została podjęta ta uchwała. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa definiują pojęcia zawarte w § 2 badanej uchwały i nie ma potrzeby ani podstaw do ich powielania;
- w § 5 ust. 1 uchwały Rada Gminy powtórzyła uregulowania zawarte w przepisie art. 90 ust. 1a, ust. 2a, ust. 2b, ust. 2d ustawy o systemie oświaty postanawiając, „Organ prowadzący ubiegający się o udzielenie dotacji, składa wnioski o przyznanie dotacji do Wójta Gminy Cegłów do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji”;
- w § 11 ust. 2 uchwały Rada Gminy dokonała nieuprawnionej modyfikacji art. 90 ust. 3f ustawy o systemie oświaty ustalając „Kontroler ma prawo do wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, pobierania dokumentów i innych materiałów, z zachowaniem wymogów o tajemnicy ustawowo chronionej”. Ustawowa treść art. 90 ust. 3f brzmi „Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli przez organy, o których mowa w ust. 3e, mają prawo wstępu do szkół i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania”.

Organ nadzoru stoi na stanowisku, iż zgodnie z zasadą demokratycznego państwa prawnego, organy władzy publicznej winny działać w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także rady gminy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny, nie zaś rozszerzająco. Odnośnie „przepisywania” aktów wyższej rangi, Kolegium stwierdziło, że organ stanowiący j. s. t. nie może jeszcze raz regulować tego, co jest już uregulowane w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Tego rodzaju powtórzenia są nie tylko normatywnie zbędne, ale ich modyfikacja może prowadzić do zmiany intencji ustawodawcy. Pogląd taki wyraził również NSA w orzeczeniu z dnia 16 czerwca 1992 roku (ONSA 1993, Nr 2, poz. 44) oraz NSA Ośrodek Zamiejscowy we Wrocławiu w wyroku z dnia 14 października 1999r. (sygn. akt II SA/Wr 1179/98).

- w § 4 ust. 2 i 3 uchwały zawarto regulacje dotyczące ustalenia podstawy obliczania dotacji odpowiednio dla: niepublicznych przedszkoli (ust. 2), innych form wychowania w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 14 a ust. 7 ustawy o systemie oświaty (ust. 3). Rada Gminy postanowiła, iż dotacja na ucznia niepełnosprawnego przysługuje „w wysokości kwoty przewidzianej na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez Gminę Cegłów”. Ustalenia ustawowe określone w tym zakresie w art. 90 ust. 2b i 2d ustawy o systemie oświaty brzmią „...dotacja przysługuje w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego...”. Rada Gminy regulując podstawę w sposób

wyżej wymieniony w istocie nie określiła podstawy obliczania dotacji, czym naruszyła ww. art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

- Rada Gminy w § 7 ust. 3 postanowiła m. in., iż miesięczna kwota dotacji przekazywana jest „do ostatniego dnia miesiąca na r – k bankowy placówki wskazany we wniosku ...”. Regulacja ta pozostaje w sprzeczności z przepisami art. 90 ust. 3 c ustawy o systemie oświaty, z których wynika, iż dotacje są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym, że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia. Rada nie była zatem uprawniona do wydłużenia terminu przekazania części dotacji należnej za grudzień do końca tego miesiąca.

- w § 9 ust. 2 Rada Gminy postanowiła, iż ustalona kwota zobowiązania Gminy Cegłów z tytułu wyrównania dotacji należnej za poprzedni rok budżetowy przekazywana jest na rachunek bankowy placówki, wskazany we wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1 w terminie do ostatniego dnia marca następnego roku budżetowego. Stanowienie w tym zakresie nie znajduje podstawy w kompetencjach przyznanych radzie gminy w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

- w § 12 ust 2 badanej uchwały zawarto części składowe jakie powinien zawierać protokół z przeprowadzonej kontroli, w ust 3 – 5 tego § uregulowano kwestię zastrzeżeń do protokołu, w ust. 6 – 7 zawarto postanowienia związane z podpisaniem protokołu, w ust. 8–9 Rada Gminy ustaliła, iż w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Wójt Gminy Cegłów kieruje zalecenia pokontrolne do organu prowadzącego w terminie 14 dni od dnia podpisania lub odmowy podpisania protokołu kontroli. Zobowiązała ona równocześnie podmiot kontrolowany, do którego skierowano zalecenia pokontrolne do udzielenia odpowiedzi na zalecenia pokontrolne w terminie 30 dni od dnia otrzymania. Uregulowania w tym zakresie nie znajdują podstawy w delegacji przyznanej radzie gminy w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Ustalenie składowych części protokołu, kwestia podpisania jak i zastrzeżeń do protokołu nie mieści się w pojęciach „tryb i zakres” kontroli. Postanowienia Rady o możliwości kierowania zaleceń pokontrolnych i odpowiedzi na nie do jednostki kontrolowanej nie będącej jednostką organizacyjną Gminy nie mają oparcia w obowiązującym stanie prawnym i wykraczają poza delegację wynikającą z cyt. wyżej art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Na podstawie ustaleń kontroli organ dotujący może jedynie wsząć postępowanie w sprawie zwrotu dotacji na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 885 z późn. zm.).

- w załączniku nr 2 zawierającym „informację o liczbie uczniów/dzieci w miesiącu” w części dot. listy dzieci uczęszczających do przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego zamieszkałych na terenie innych gmin przewidziano zamieszczenie takich danych osobowych dzieci jak: imię i nazwisko, adres zamieszkania, data urodzenia. W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie powyższe zapisy zostały wprowadzone z przekroczeniem uprawnień wynikających z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. Kolegium zauważa, że art. 90 ust. 3 g ustawy o systemie oświaty przyznaje organom j. s. t. prawo, w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły i placówki, przetwarzania danych osobowych. Art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) stanowi, iż przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to

niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Upoważnienia do gromadzenia i przetwarzania danych osobowych uczniów nie można interpretować rozszerzająco w ten sposób, aby zobowiązać beneficjenta dotacji do składania informacji obejmujących imiona i nazwiska oraz inne dane osobowe poszczególnych dzieci. Ustawowo dopuszczona możliwość przetwarzania danych osobowych dotyczy jedynie sytuacji związanych z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości wykorzystywania dotacji przez szkoły i placówki. Składanie takich danych w informacjach o faktycznej liczbie uczniów nie mieści się w ramach prowadzonej kontroli. Przetwarzanie danych osobowych poza prowadzoną kontrolą nie znajduje upoważnienia ustawowego w przepisach art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, jak również w przepisach innych ustaw.

W tym stanie faktycznym i prawnym, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji uchwały.

**Przewodniczący
Posiedzenia Kolegium**

Jan Rudowski